

Paul Kaaritan

Colosse Sannao Ati'o

Di'oraz kaarita daua'o

Di'oraz kaarita saada-kaos Colosse sannao ati'o, mishidainaouznaa Jesus. Paul di'iki'o wuru'u kaaritam, utaraapa-kaos dono'o Rome ii. Tychicus na'iki Onesimus ida'ana'o Paul dyuudan pakaaritan Colosse iti.

Wuru'u Colosse, udaru'o wiizai Asia ii, waoko ia'o Ephesus ai. Aona'o Paul makouzon zii Colosse iti, mazan ukowaadapankauzonii Kaimana'o Kuwai Christ dau'u Ephesus ii aka. Uruu dono'o udyuudauzon patominapa-kidaniinao makon ba'oran wiizai kida kawana'ati, ina'aka kizi Kaimana'o Kuwai na'iki ikowaada kiziz pidannao ati na'ii'aka. Uruu dono'ora'a naa ikakuwaapauzon Colosse ii aka, uruu idi iriba pidannao mishidan na'ii. Uruu idi'o, karikaonan da'i Paul nyukunuitapan idyaun, na'iki karikaonan utoriinpan Tominkaru ati idau'an.

Paul abata kaina'a pidannao tominapa-kidan mishidainao Colosse ii pana'iti'o kuwai dau'u. Tuukii Paul aipan na'iainaouz mishidainao aitanpan na'iki imishidan wuru'u mishioraz pa'an kuwai, Christ dau'oraz. Aonaa uaipan ba'oran pidannao pozawata-kidan oo tanawatin-kidan idyaun wuru ida'ati'i pana'iti'oraz karikaonan kuwai. Na'iki aonaa uaipan mishidainao da'anan ikuwaa kida. Usha'apanum kau'an ina'o pidannao, tuukii iaipan pidan izo'atin angel oo oia'o doronainao kakinaori, na'iki iaipan nii pidan izo'atin kakinaorii wuru'u pidannao tomanii kidaz naa karikaonan. Mazan Paul kowaadan pasaadanii ida'a, Jesus Christ ida'ana'o pa'an wuru'u kazannaatin-karuz oia'o ai. Aizii wunaou'u pana'iti'oraz itominapa-kidan pidannao, ipana'aapan naa karikaonan pidannao nyukunuu Jesus Christ ai. Mazan kaimanaiman Tominkaru paradan kowaadan soo Jesus Christ ida'ana'o pa'idiwaru wuru'u Tominkaru tomanuz ipai amazada, aokazi na'iki imi'i baara. Jesus Christ ida'ana'o kapam wuru'u Tominkaru kaimanaa-kanuz pidannao tuma na'iki wuru'u uzaamatanuz idyaun papidanannao nii.

Kaarita buutinpan kida

Kaarita sakadinan	1:1-8
Christ ida'ana'o Tominkaru toman ipai aimaakan . . .	1:9—2:19
Pa'ina'o mashaapa-karu Christ ida'an	2:20—4:6
Kaarita katokonota-kaos	4:7-18

1 ¹Di'oraz kaarita õgaru Paul di'iki'o, Tominkaru zaamantiaz Christ Jesus apostlen nii, na'iki Timothy, wa'inawuzuitapaniaz di'iki'o kapam. ²Unao ati'o wasaadan, Colosse sannao, buutinainaouznna Tominkaru ati, ma'ozaka'oraz umishidapan Christ, na'iki wairibaniitapaniinaouz Christ ida'an. Watoriinpan marii kizi waDaru Tominkaru kamunanun ipai unao ati, na'iki utaa kizi unyukunuu kaiman-kinnaa nii.

*Paul konaukii-kidan Tominkaru
Colosse sannao dau'an*

³Na'apainim watoriinpan an Tominkaru ati, wanaobanaa Jesus Christ daruz, karikaonan da'i wakonaukii-kidanz unao dau'an. ⁴Usha'apanum kau'an waabatan idi umishidan Christ Jesus, na'iki waabata kapam na'apam umarainpan umin-mishidannao. ⁵Aizii wuru'u umishidanz Christ Jesus, na'iki wuru'u umarainpaakanuz, uaitapan idi mishi'o nii Tominkaru taan u'ati wuru'u pataa'azoniaz, kaina'a'oraz utaapan aokazi ii. Aizii uaitapan wuru dau'ana'a taa'azoo-kariwaiz, Kaimana'o Kuwai di'iki'o, uabatan dono'oraz ukowaada-ka. ⁶Uruu kuwai wuru'u kowaada-kariwaiz naa ipai amazada kawana'ati, na'iki ma'ozaka ukaiwainan. Uruu idi iriba, iriba pidannao mishidan, na'iki tuukii imishida'azon kaimanaimana'a naa. Na'apa tawuru kawanu'u, uru'oraz zii unao abatauzon mishi'o kuwai Tominkaru kamunanun dau'u, tuu-

kii umishidanuzu. ⁷Unao abatan wuru'u mishi'oraz kuwai Tominkaru kamunanun daua'oraz, Epaphras kakuwaapan idi'o u'ati. Uruu wamarainapanii, na'iki kaudina'o Tominkaru ati waunao kawan. Minziiwa ukaminka'uupan waunao, ukowaadapan ida'an kaimana'o kuwai, Christ dau'u unao di'ii'aka. ⁸Uruu kowaada'oraz wa'ati na'apam Kaimana'o Doronaa taan marainpaaka-kinai unao ati.

⁹Sariapa waabatan di'iki'o kuwai unao dau'u, aonaa wasookadan watoriinpan Tominkaru ati. Karikaonan wapishaan Tominkaru utukapa-kida kizi unao ati kanom manawun wuru'u uaipaniaz usha'apatan pa'ati. Utaa kizi uaitapaaba-kinnaa nii, uruu ida'an kizi uaitapan wuru'u udau'u kida'oraz aimaakan. ¹⁰Watoriinpan Tominkaru ati unao dau'an, usha'apanum kau'an waaipan idi umashaapan kaiman manawun Naobanai aipan kawana'ati. Umashaapan an na'apa, kaimana'o nii manawun Naobanai ati. Waaipan usha'apatinan kaiman ukaminka'uta kizi'i naa pidannao, na'iki uaitapa kizi'i naa Tominkaru dau'u powa'a zii manawun. ¹¹Na'iki wapishaan Tominkaru marii kizi utaan umanawunu'o pama'ozakan unao nyukunuu iti. Ukau'an pakawan pa'i umishidapa Christ, ma'ozaka kizi utaapan unyukunuu udau'ati, aonaa kizi ukashadinan upataka'uta-ka. ¹²na'iki karikaonan "kaiman," ukii waDaru Tominkaru ati. Usha'apanum kau'an uruu wuru'u

saabaa'oraz unao, uaipan idi'i naa uzaamatan wuru'u umanawunu'oraz aimaakan usaabaaniaz naa papidanannao ati, kanada'o-karu ia'oraz.

¹³Kiwiin wamashaapan maruta'o-karu'u, Satan kazowautapan idi waunao. Mazan aizii Tominkaru so'otani'i naa waunao u'ai, na'iki uzaamatan naa waunao paudani Jesus Christ pidanannao nii, uruu udani umarainpaniazu. ¹⁴Uruu ida'ana'o uso'otan waunao Satan ai, na'iki uruu ida'an umainaabatan wa'oian wa'ai.

Christ umanawunun daua'o

¹⁵Aonaa na'apainim zii pidan tukapauzon Tominkaru, mazan paudani Christ ida'an pa'an utukapa-kidinan. Uruu udani kiwiitapa'o, na'iki uwazootapa ipai, ipai wuru'u toma-kariwainao kidaz aimaakannao. ¹⁶Usha'apanum idi uruu Christ ida'ana'o Tominkaru toman ipai aimaakan, aokazi ii kida'o, na'iki imi'i baara an kida'o, ipai wuru'u tukapa-kariwai kidaz na'iki ipai wuru'u matukapakaraiwaika kidaz, ipai ma'ozaka kidainaouz angelnao, na'iki doronainao, oiainao na'iki kaimanainao, ipai inaobanaanao na'iki izowaunanao kapam. Ipai wuru'u aimaakan kida toma-kaoaz Christ ida'ana'o, na'iki u'ati'o kapam itoma-kao.

¹⁷Ipai aimaakannao, pidan-nao na'iki amazada kida toma-kao ua'ii, Christ una'an naa karikaonan. Uruu ida'ana'o wuru'u pakawan toma-kariwainao mashaapan na'iki

izikadinan Tominkaru toman kawana'ati idyaun. ¹⁸Na'iki uruu wuru'u kazowautapa'oraz pananaa, mishidainaouz. Christ wuru'u mishidainao sakadin-kiziz, uruu di'iki'o iikodanuzu karikaonanu'o kakupa-karu. Na'iki uruu kiwiitapa'o Tominkaru kadishita-kidan mawaka-kizai iki, aonaa na'apainim nii umawakan powa'a. Usha'apanum kau'an uaipan idi soo uruu bauda'apa, umanawunu'o na'iki wazootapa'o nii ipai wuru'u patomaniinao kidaz.

¹⁹Uruu idi kaiman Tominkaru ati na'iki paaipan kawana'ati'o wuru'u umashaapanuz kaiman-daun pauDani ida'a. ²⁰Na'iki Tominkaru muuda wuru'u pauDaniz kaimanaaka-kida'o nii patuma ipai patomaniinao. Uruu ida'ana'o wuru'u ipai toma-kariwainao, pidan-nao na'iki ipai aimaakannao imi'i baara an kidainaouz, na'iki aokazi ii kidainaouz kaimanaakan Tominkaru tuma. Aizii wuru'u Tominkaru kaimanaakanuz ipai patomaniinao tuma, ukashaapan ida'ana'o paudani Jesus Christ mawakan cross paawa'a, na'iki uizain shootan ida'ana'o.

²¹Mishi kiwiin aonaa karikaonan unao aitapauzon Tominkaru. Tuukii utarubaitapanuz, usha'apaapan ida'an oii kida'o aimaakan, na'iki udi'tinpan idi oii kida'o dau'u pa'idiwaru. ²²Mazan aizii Tominkaru kaimanaaka-kidan naa pa'an unao patuma, pauDani Jesus Christ mawakan ida'an. Tominkaru sha'apantan aimaakan kaikapa'a uaipan idi patukapan unao pakanaapu'u

kaimanainao nii manawun, na'iki so'otinainao oia'o ai utiwaa-kidapaka-o dono diina'iti'i, na'iki aonaa kizi oia'o ikoda-ka-o unao ida'a. ²³Mishi'o nii kaimana'o aimaakan sha'apan unao ati kaikapa'a, utaapan an ma'ozakaiman wuru'u umishidapanuz Christ, na'iki uma'ozakadan an umishidan kaimanaiman, na'iki karikaonan kizi'i naa uzaudapan wuru'u Tominkaru kowaadani kidaz pataa'azon, Kaimana'o Kuwai ida'ana'oraz ukowaada-kidan. Unao ipai'i naa uabatan wuru'u Kaimana'oraz Kuwai. Uruu kapam kowaadapakarwaiz naa ipai pidannao ati ipai amazada kawana'ati. Ōgaru Paul kaudina'o kapam wunao tuma'a kowaadapainaoz kaimana'o kuwai Jesus Christ dau'u.

Paul kaudinan mishidainao ati

²⁴Aizii konaukii ōnyukunuu usha'apanum kau'an ōpataka'utaka-o kaikapa'a ōkakuwaapatinan dikin ia'o unao Gentilenao ati. Minziiwa ōkashaapan ōpataka'uta-ka-o Christ aipan kawana'ati, ōkaminka'uta-kinaa nii mishidainao, wuru'u udakotapaniinaouz pananaa nii. ²⁵Ōgaru, Christ pidannao poitoru. Usha'apanum kau'an Tominkaru zaamatanii ōgaru, kaudina'o nii, kowaada'o nii kaimanaiman paparadan unao Gentilenao ati. ²⁶Wuru'u kuwai oo uparadan udyuudaniaz ōkowaadan, umanawunu'o aimaakan sha'apata'azoo-ka-o dau'a. Kotu'u, kotu'u mashaa Tominkaru taapan ipai pidannao ai wuru'u kuwaiz.

Mazan aizii kaiman-daunu'u naa ukowaada-ka-o Tominkaru pidannao ati, wuru'u mishidainaoz naa. ²⁷Konaukii Tominkaru kowaadan pataa'azon papidanannao ati wuru'u umanawun-karu Christ ida'a'oraz, uaipan papidanannao aitapan unao Gentilenao mishidainaoz naa ati'o kapam utaa'azon. Aizii wuru'u umanawun kida'oraz aimaakan ukowaadaniaz pataa'azon, Christ mashaapan dau'ati'o unao nyukunuu ii wuru'u una'apanuz. Uruu ida'an uaitapan mishi'o nii ubaokopatinan Tominkaru tuma umanawunu'o-karu ii diina'iti'i. ²⁸Uruu Christ dau'a'o wuru'u wakakuwaapatinanuz ipai pidannao ati. Kaimana'o ida'an wakakinaowan oo watominapa-kidan pidannao, waaipan idi Tominkaru tukapan i'dyaun diina'iti'i turuudinainao'u naa pa'idiwaru Christ ati. ²⁹Uruu idi'o dadara ōkaudinan, atii kai. Christ taan idi pama'ozakan ō'ati ōkaudin-kinaa nii, ma'ozaka ōkowaadapan naa wuru'u kaimana'oraz kuwai.

2 ¹Aizii ōaipan uaitapan na'apam ōtiwautinan dadara, ōkaminka'uta'azon idi unao, na'iki wunaou'u mishidainao Laodicea iainaouz, na'iki ipai ba'oran mishidainao aona'oraz zii itukapauzon ōgaru. ²Ōtiwautinan dadara, ōma'ozakada'azon idi ipai unao nyukunuu, umarainpaaka kizi umin-mishidannao tuma, na'apa'o ida'an kizi bauda'apa utaapan unyukunuu. Ōaipan uaitapan kaimanaiman kuwai tawuru'u mashaa'oraz Tominkaru taapauzon kiwiin. Christ dau'a'o

Col

wuru'u kuwaiz. ³Uruu Christ ida'a'o wuru'u umanawun kida'o aitapaaba-kinai na'iki aitapa-karu ikoda-kaoz.

⁴Ökowaadan u'ati kaikapa'a, aonaa kizi pidannao mariidan unao pana'iti'o pakuwaa ida'an, ïkakuwaapan an kaimanaiman padamata, mishi'o kawan. ⁵Mazan karikaonanu'o nii kaina'a õgaru utuma õdoronaa ii, õmunapon pu'u padamata unao ai. Na'iki pakawan õkonaukiitinan õabatan idi kaiman umashaapan bauda'apa utaaan unyukunuu, na'iki õabatan idi ma'o-zaka utaaan umishidapan Christ.

Christ mishidainao zowaunaaz

⁶Aizii unao uzaamatani'i naa Christ Jesus unaobanaa nii, ukau'an kaimana'a naa umashaapa upidanannaoun idi'i naa unao. ⁷Ma'ozaka utapa wuru'u umishidapanuz Christ, na'iki utominpa'a naa kaimanaiman udau'u uikoda kizi uma'ozaka-kinaa nii u'idi'iki, na'apa paoribai ikodan kawan pama'ozaka-kinaa nii pa'ishitaba'u kida di'iki. Pakawan kizi umishidan tuukii wuru'u utominapa-kida-kinaoaz Christ daua'oraz. Karikaonan kizi'i naa "kaiman manawun pugaru" ukian Tomin-karu ati ukamunanun idi u'ati.

⁸Uzaudinapa pa'i, aonaa kizi pidannao mariidan na'iki zaamatan unao, pakowaadapan ida'an wuru'u pamishidanii kidaz kuwai,

pidan di'itinpan kawana'ati kida'o-raz karikaonan, na'iki aimakaan kida daua'o, aonaa Christ daua'o mani wuru'u ïkuwaa kidaz. ⁹Christ kaawankan dono imi'i baara ati, pidan nii ukaawan, mazan upu'u Tominkaru mashaapan kaiman-daun uruu ida'a. ¹⁰Na'iki kaimanaimana'ora'a naa Christ mashaapan unao ida'a. Uruu idi aona'a naa kanom unao aipan powa'a. Uruu pa'an wuru'u Naobanaiz manawun, kazowautapa'o ipai umanawun-tinpainao na'iki ma'ozaka-tinpainao naobanainao.

¹¹Christ mashaapan idi'i naa unao ida'a, na'apa'ora'a naa unao pidannao kawan, kainaabatinaouznua Tominkaru ati pachoota-kidan^a ida'an. Mazan waunao, aonaa ka'ui ida'ana'o mani pa'an wuru'u wakainaabatanuz, soo Christ pa'an chootanii na'iki uso'otanii wa'ai, wuru'u wakaduz oia'oraz mashaapan wa'ida'a. ¹²Pudida-kao kawanu'o Christ tuma wuru'u puchikaawunuu-kaoz. Na'iki pukadishita-kida-kao kawanu'o utuma, pumishidan idi manawun Tominkaru kadishita-kidan Christ pamawaka-kizi iki pama'ozakan ida'an.

¹³Tominkaru tukapan pu'u unao mawaka'o pidan kawan u'oian idi, na'iki umaso'otakan pu'u zii u'ai wuru'u oia'oraz ukaduz, mazan upu'u Tominkaru kadishita-kidan unao mashaapa'o nii Christ tuma.

^a 2:11 *pachoota-kidan*: Putukapa 'chootin-karu' daua'o kaarita tokon ii, Parada-karu Masha'apannaada-kinao ida'a.

Ukau'an Tominkaru mainaabatani'i naa ipai wa'oian. ¹⁴Ipai umainaa-batan saadinpa'o wa'oian, wuru'u pataka'uta-kida'o ni'oraz padamata waunao, ipai utauka-kaos cross paawa'a Jesus mawakan dono. ¹⁵Uruu dono'o Tominkaru so'otan ma'ozakatinapa-karu oia'o doronainao ai, naobanai-tinpainao kidaz na'iki ma'ozaka-tinpainao kidaz. Utukapa-kida iriba pidannao ati na'apam pawinian idyaun, Jesus mawakan ida'an cross paawa'a.

¹⁶Ukau'an mana'a ukashaapa'ana'a pidannao kazowautapan unao, unikanii oo utuzanii dau'an, oo ubaokopainpauzon dau'an ipai wunu, oo ubaokopainpauzon dau'an kauzu koraudan dono, oo Sookapaku Karu Kamoon dau'an. ¹⁷Uruu kida ida'an ishazaba karikaonan Tominkaru tukapa-kidan Christ wa'ati. Mazan aizii kaimanaimana'a naa Tominkaru tukapa-kidan Christ wa'ati. ¹⁸Mana'a ukashaapina'a naa pidan dyuudan dono usanadinpan^b na'iki iaipan an utoriinpan angelnao ati na'apa inao kawan. Aizii ikian an "Tominkaru tukapa-kidani wa'ati na'apa kida'o dau'an," maza nu'o karikaonan wuru'u ina'apanuz. Aizii usha'apatan an wuru'u isha'apaapanii kidaz, uwaziwaan nii wuru'u Tominkaru kowaadauzoniaz pataa'azon u'ati. Pidannao na'apainao, pabi'inaaka sodi kida idi'itapan aimakaan panyukunu kawana'ati karikaonan, uruu

ida'an tuukii iatadinpan. ¹⁹Pidannao na'apainao, aona'a naa iaipan Christ pazowaunaa nii. Mazan Christ, uruu mishidainao zowauz manawun, uruu taapa'oraz idyaun baokopa na'iki bouda'apatinapa. Na'apa pidan zowau taapan kawan pananaa, bouda'apatinapa nanai, uaziuzon zaamataaka-kidan idizu. Ukau'an na'apa kapam Christ nanaa, wuru'u mishidainaoz, uzaamatapan idi idyaun, idyaupain kaiman Tominkaru aipan kawana'ati.

²⁰Aizii unao, mawakainao'u naa pa'an Christ tuma, na'iki so'otakariwai'i naa unao, uizo'atin ai wuru'u toma-kariwai kidaz karikaonan kakinaorii. Mazan upu'u zii mooko uizo'ati'izon wuru'u kakinaorii kidaz, na'apa wunao kawanu'u mamishida-kainaoz? ²¹Kaikapa'o wuru'u ikakinaotanuz pidannao: "Aonaa puzaamata'ana'a na'apa kida'o aimakaan," "Aonaa punika'ana'a uruu kaduz wanyukunui," na'iki "Aonaa pupishata'ana'a na'apa kida'o aimakaan." ²²Aizii wuru'u kaikapa kida'oraz aimakaan sha'apata-kaoa'a, ipai'o nii mainaabatanan ukaiwaa-kaodauna'an. Usha'apanum kau'an paaipan ati'o karikaonan pidannao toman, wuru'u kakinaorii kidaz. ²³Wuru'u na'apa kida'oraz kakinaorii, uabata-kaos kaimana'o oo mishi'o kawanu'o. Kaina'a iriba ikakinaorinaa toma-kaos pidan sha'apatan ni'o, patukapa-kida-kinaa

^b 2:18 *sanadinpan*: Uruu zamazidin-karu. Putukapa kaarita tokon ii, Parada-karu Masha'apannaada-kinoo di'ii.

ni'o kaikin pataainan Tominkaru ati. Uruu kakinaorii dyuuda kapam, pidan pataka'utan pananaa, na'iki sanadinapa-karu dadara'o ida'an. Mazan madiwautapa-ka'o karikaonan wuru'u, aonaa na'apa'o ka'iitan pamashaatan pidannao nyukunuu īsha'apaapan ai oia'o.

*Pa'ina'o mashaapa-karu
Tominkaru aipan kawana'ati*

3 ¹Aizii unao, kadishita-kida-kariwainau'u naa Christ tuma pa'ina'o mashaapa-karu ida'ati. Ukau'an udyautada'a naa unyukunuu, utiwautina'a naa aokazi ii kida'o aimakaan dau'ati, Christ sakanatapa-kizi ia'oraz Tominkaru diwa'ora antanapu. ²Ukau'an udi'itinpa'a naa aokazi ii kida'o aimakaan dau'ati. Aona'a naa udi'itinpa'ana'a karikaonan soo imi'i baara an kida'o aimakaan dau'u. ³Usha'apanum kau'an unao mawakainau'u naa Christ tuma. Ukau'an pa'ina'ora'a naa unao, mazan aonaa pidan tukapanuzu, udikindapaka'o idi Christ ida'a Tominkaru kanaapu'u. ⁴Aizii diina'iti'i Christ kaawan dono'o naa da'ati'i imi'i baara ati, na'apaini'o ni'i naa pa'an unao tukapa-ka'o utuma umana-wunu'o na'iki konaunama'o-karu ii. Uruu wuru'u taa'oraz pa'ina'o mashaapa-karu.

⁵Ukau'an marina'a naa ukaduz mawakan, wuru'u naudapa'oraz pasha'apaapan oia'o kiwiin; aona'a naa ukaminshu'u-tinpa'ana'a oo aona'a naa uda'awupa'ana'a zun oo daonaiora tuma umamazida-

kan pu'u ituma; aona'a naa powa'a usha'apaapa'ana'a kakiba'azonnaa kida'o aimakaan uminshu'unao tuma; aona'a naa una'azootapaaka'ana'a, na'iki aona'a naa udi'itinpa'ana'a usha'apaapa'azon dau'u oii kida'o aimakaan. Na'iki aonaa uaipaabi'ia'ana'a powa'a zii manawun puraata oo sha'apauzii, ukaina'an pu'a'a naa dobata u'ida'a. Una'apan an utominkaruniitapan kawanu'o wuruzu'u. ⁶Na'apa'o dikin ii Tominkaru pataka'utan nii udawun iti pidannao wuru'u dikin-tapainauz uruu.

⁷Unao, usha'apaapauzonii uruu kaduz oii kida'o aimakaan kiwiin, umamishidakan dono zii Christ. ⁸Mazan aizii, aona'a naa turuu usha'apaapan powa'a di'oraz kaduz kida aimakanu'u: uto'orauzon oo uto'ora'akauzon kanom sodi dikin ii karikaonan. Aonaa kizi usha'apatan oia'o aimakaan uiribannao ati, soo uto'oran idi karikaonan ī'ati. Aonaa kizi ukadakotin-kidan oo udakooan pidan. Aonaa kizi powa'a ukaiwaan mapidankiika'o parada-karu, aona'a naa turuu na'apa kida'o koditan unao dako iki. ⁹Mana'a naa umariidapaaka'ana'a powa'a. Usha'apanum kau'an unao umuudani'i naa wuru'u kiwiini'o ukaduz, naudapauzoz pasha'apaapan oii kida'o aimakaan.

¹⁰Mazan aizii pa'inaada-kariwai'i naa unao. Tominkaru watomiki, wuru'u saabaapa'oraz na'iki pa'inaada'oraz ukaduz, uaipan idi unao paugaru kawan, na'iki mishi kizi'i naa uaitapan uruu kaimanaiman.

¹¹Uruu idi aonaa na'ia'oram pidan pana'a'o nii itukapa-ka'o, ipai pidan tukapa-ka'o na'apa pa'idiwaru: Jew-nao, wuru'u choota-kariwainaoz,^c na'iki Gentilena'o, aona'oraz i'choota-ka'o, na'iki munapo'o wiizai sanna'o, na'iki to'oraba'o pidanna'o, na'iki torii-kariwai poitoruinao,^d na'iki wunaou'u aona'oraz poitoruinao mani, ipai i'dyaun na'apa pa'idiwaru itukapa-ka'o. Kanom pa'an wuru'u umanawunu'oraz utukapa-ka'o, soo Christ. Uruu wuru'u mashaapa'oraz ipai unao ida'a.

¹²Aizii Tominkaru pidananaou'u naa unao, uzaamatani'i naa unao, kaimana'o pidanna'o nii, pamarainpan ni'o. Ukau'an kaikapa'a naa pa'i umashaapa aizi'i: ukasha'ora-kida pataka'utinainao, na'iki kaiman utaapaaka, aonaa u'atadinpa'ana'a, ukarodapa uiribanna'o na'iki utuudapa unyukunuu usha'apata'azon ai dikauda'o aimakaan; ¹³na'iki udadarada u'to'oran ukasharuta-ka'o an; na'iki umarina'ata'a naa kasha'ora kida'o aimakaan sha'apatauzo-kariwaiz u'ati, na'apa waNaobanaa Jesus marina'atan kawan washa'apatanii kida oia'o. ¹⁴Ipai'o nii unao sha'apatan wuru'u kaikapa kida'orazu'u. Mazan marainpaaka-karu, uruu pa'an wuru powa'a'o zii manawun uaiapa-ka'o utukapa-kidan. Usha'apanum kau'an marainpaaka-karu ida'ana'o wuru'u pidan bouda'apatanuz na'iki baokopatanuz panyukunuu

pamashaapa-kinnao nii kaiman.

¹⁵Marii kaimanaaka-karu Christ di'iki'oraz ma'ozakadapan unyukunuu, na'iki uruu ida'an kizi udi'tinpan kaiman. Usha'apanum idi Tominkaru zaamatani'i naa baokopa unao bouda'apa'o nanai ida'ati, mashaapa'o nii kaimanaaka'a naa umin-mishidanna'o tuma. Na'iki karikaonan "kaiman pukamunanun wa'ati" ukii Tominkaru ati. ¹⁶Marii Christ daua'o kuwai mashaapan kaimanaiman unyukunuu ida'a. Uruu ida'an kizi uaitapan utominapakidaakan, na'iki ukakinaotaakan kaimanaiman. Na'iki uruu ida'an kizi mishi ukonaukii-kidan Tominkaru unyukunuu kaimanan ida'an, ukunui'an ida'an wuru'u Psalms di'iki kida'oraz kunui, na'iki ba'oran kunui Tominkaru dau'u kida'oraz.

¹⁷Na'iki kanom usha'apatanii, uparadan ida'an oo usha'apatinan ida'an, marii ipai usha'apatanuz Naobanai Jesus uu ida'an. Na'iki karikaonan ukonaukii-kida Tominkaru waDaru, "Kaiman pukamunanun wa'ati" ukii kizi u'ati, Naobanaa Jesus ida'an.

*Paul kakinaori
ipai mishidainao ati'o*

¹⁸Unao daiaroinao, mana'a uwazootapa'ana'a udaiarunao, uizo'ati i'paradan, Naobanai Jesus pidananna'o mashaapan aita-ka'o kawana'ati.

¹⁹Unao daiaruinao, umarainapa

^c 3:11 *Choota-kariwainaoz*: Putukapa 'chootin-karu' daua'o kaarita token ii, Parada-karu Masha'apannaada-kinnao ida'a. ^d 3:11 *torii-kariwai poitorui*: Putukapa kaarita token ii Parada-karu Masha'apannaada-kinnao di'ii.

udaiaronao, mana'a uto'orainpa'ana'a i'ati.

²⁰Unao koraiziannao, uizo'ati udaru na'iki udaro paradan, i'dyuudan an usha'apatan aimaakan. Kaimana'o nii Naobanai ati usha'apatinan an na'apa.

²¹Unao daruinao, mana'a uto'orada'ana'a oo ukasha'orada'ana'a udainao; utaapan an i'dyaun na'apa, ikashadinan ni'i naa pati-wautinan ai.

²²Unao poitoruinao, uizo'ati ipai unaobanaanao paradan, usha'apata kaiman wuru'u i'dyuudanii kidaz usha'apatan, mazan aonaa iawunuutapan idi mani karikaonan na'iki uaipan idi mani karikaonan inaudapan unao. Mazan minziiwa usha'apata ukaudin-kizi, umarainpan na'iki uizo'atin ida'an Naobanai Jesus. ²³Kanom usha'apatan an, utiwaa usha'apatanuzu kaiman, unyukunuu kaimanan ida'an; na'apa pidan aipan kawan pasha'apatan kaimana'o aimaakan Naobanai Jesus ati, aonaa pidan ati'o kawan mani karikaonan. ²⁴Ukau'an usha'apata'a naa ukaudin-kizi kaiman, usha'apanum kau'an uaitapani'i naa Naobanai Jesus taan nii ukau-dinan winipinaa nii, wuru idi'i umanawunu'oraz aimaakan usaa-baaniaz naa papidanannao idiwau nii. Ukau'an Naobanai Jesus pa'an wuru'u uNaobanaaz, uruu ati'o pa'an wuru'u ukaudinanz. ²⁵Mazan aizii pidannao sha'apaapan an oii kida'o aimaakan, Tominkaru pataka'utan nii i'dyaun udikin ii, ipai'o nii pidannao pataka'uta-ka-

na'apa pa'idiwaru. Aonaa Tominkaru tukapan pidannao pana'a kida upataka'utan an i'dyaun oia'o dikin ii.

4 ¹Aizii unao, naobanainao kapoitoru-tinpainao, kaiman utaapa upoitorunao. Usha'apanum kau'an uaitapa kaina'a kapam uNaobanaa aokazi ii.

²Na'iki zaudinpa'a naa pa'i umashaapa. Karikaonan utoriinapa Tominkaru ati na'iki "kaiman pukamunanun wa'ati," ukii u'ati.

³Na'iki utoriinapa pa'i kapam waunao ati, Tominkaru kashaapa kizi wakowaadan naa wuru'u kuwai Christ dau'oraz, aona'oraz uaitapauzokao kiwiin. Uruu dau'ana'o wuru'u otaraapa-kaoz. ⁴Utoriinapa pa'i o'ati, okowaada kizi na'iki okainaabata kizi wuru'u kuwaiz kaimanaiman o'dyuuda-kaoz kawana'ati.

⁵Uaitapin pa'i umashaapa, na'iki uaitapa kizi na'apam utaapinan wunao awun za'a'a, pidannao mami-shida-kainaouz Jesus. Na'apainim uikodan pidannao mamishida-ka'o, utiwaa ukaminka'utan i'dyaun, na'iki ukakuwaapa i'ati ina'apata kizi kapam panyukunuu Jesus dau'ati. ⁶Marii kizi karikaonan iabatan ukadakotinan kaiman na'iki konaukii. Na'iki uaitapa kizi pa'i na'apam udako'atin iparadan, ipishaan an unao.

Paul katokontan pakuwaa

⁷Tychicus kowaadan nii unao ati kaiman-daun odau'an. Uruu wamarainapanii, na'iki wa'inawuzu Christ ida'an, uruu karikaonanu'o da'i ukaudinauzon kaiman watuma waNaobanaa ati. ⁸O'dyuudanii

wuru'u uruuz unao di'iti, òaipan idi unao aitapan ipai wadau'an, na'iki wuru'u washa'apaapanii kida dau'u da'a'a. Na'iki òaipan idi uma'ozakadan unao nyukunuu. ⁹Òdyuudan kapam Onesimus utuma, aizii uruu karikaonanuu da'i ukaudinauzon kaiman; wamarainapanii uruu, na'iki wa'inawuzu uruu Christ ida'an. Unao iriban sha'atii wuru'u uruuz, na'iki'o uwa'atiizon unao wiizi iki. Ìkowaadan ni'i naa unao ati, ipai na'apam aimakan kida sha'apan da'a'a watuma.

¹⁰Òmin-tarainpan Aristarchus dyuudan paparadan unao di'iti. Na'iki Mark, Barnabas iribanuz, udyuuda-kidan kapam paparadan unao di'iti, na'iki unaubaan kapam unao. (Wakowaadani'i naa sha'atii unao ati, na'iti'o nii zii Mark makon na'apainim karikaonan, unaubaa pa'iz ukaawan an na'iti.) ¹¹Na'iki Joshua, Justus kia'oraz udakotapa-kae, uruu kapam dyuudan paparadan unao di'iti. Soo ñao idikinauda'u Jewnao kaudinainao òmin-kaudinannao bil'i. Ipai baokopa wakaudinan wakowaadapan kuwai, Tominkaru naobanaita-kae dau'an. Wuru'u Jewnaouz, tuukii manawun ñma'ozakadan ònyukunuu.

¹²Aizii Epaphras, unao iriban, uwiizi iki'oraz uwa'atin, kaudina'o Christ Jesus ati uruu, udyuudan paparadan kapam unao di'iti. Uruu karikaonanuu'o da'i utoriinpauzon

unao ati, upishaan Tominkaru marii kizi uma'ozakadan unao nyukunuu, na'iki udyaupai kizi Tominkaru ati, uaitapa kizi kanom manawun wuru'u Tominkaru aipaniaz usha'apatan pa'ati. ¹³Ògaru òtukapa, mishi uruu kaudinan dadara unao ati, na'iki Laodicea iainao ati, na'iki Hierapolis iainao ati kapam. ¹⁴Aizii wapaonaru Daakataa Luke, wamarainpaniaz, na'iki Demas, ñao dyuudan kapam paparadan unao di'iti. ¹⁵Na'iki òdyuudan kapam òparadan mishidainao ati, Laodicea iainaoz, na'iki Nympha ati, na'iki ipai mishidainao ati choochiipaazonaouz odapu ii.

¹⁶Uabatan dauna'an pa'i òkaaritan aita-kae, udobata-kida'a naa pa'izu mishidainao di'iti wuru'u Laodicea iainaoz, marii kizi uaita-kae ñ'ati na'ii kapam. Aizii unao, utukapa pa'i oo uaita pa'i kapam òkaaritan, wuru'u òsaadaniaz mishidainao di'iti Laodicea iainaoz. ¹⁷Na'iki ukii pa'i Archippus ati na'ii, "Mishi'i naa pa'i pusha'apata na'iki puipai kizi'i naa kaudin-kizai wuru'u Naobanai taaniaz pusha'apatan nii."

¹⁸Aizii di'i òparadan sodi ògaru Paul saadanii òka'u ida'an, ònaubaa-kinaa nii unao. ^fUnyukunuitapa pa'i òdiida'anuu'u taraa-kizai'i utoriinpan an Tominkaru ati. Ògaru na'apa'o nii òtoriinpan, marii kizi Tominkaru kamunanun unao ati.

^e 4:11 *Joshua* kia'o u'uu Hebrew paradan ida'an, mazan Greek paradan ida'an *Jesus* kia'o udakotapa-kae, na'iki Romannao paradan ida'an *Justus* kia'o udakotapa-kae.

^f 4:18 Kaina'a'o da'i Paul minka'u saadapauzo kaarita u'ati. Uruu saadanii wuru'u kaaritaz Paul ati. Mazan verse 18 ida'a, paaipan ati'o pa'an, Paul saadan paka'u ida'an Colosse sannaò aitapa kizi mishi'o ukaaritan wuru'u.